

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní JUDr. Marcelou Rouskovou ve věci

žalobkyně: **M. J.**
bytem P.
zastoupena J. J., opatrovnící
bytem P.
právně zastoupena JUDr. Janem Pavlokem, Ph.D., advokátem
sídlem K Brusce 124/6, 160 00 Praha 6

proti
žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**
sídlem Na Poříčním právu 1, 128 01 Praha 2

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 6. 5. 2016 č.j. MPSV-2016/93384-911

takto:

- I. Rozhodnutí Ministerstva práce a sociálních věcí ze dne 6.5.2016 č.j. MPSV-2016/93384-911 se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobkyni náhradu nákladů řízení ve výši 4.719 Kč a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám právního zástupce žalobkyně JUDr. Jana Pavloka, Ph.D., advokáta.

O d ů v o d n ě n í :

1. Žalobou podanou u Městského soudu v Praze se žalobkyně domáhala zrušení v záhlaví uvedeného rozhodnutí Ministerstva práce a sociálních věcí (dále též „MPSV“), jímž

bylo podle ustanovení § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.“) zamítnuto její odvolání a potvrzeno rozhodnutí Úřadu práce České republiky-krajské pobočky pro hlavní město Prahu ze dne 11. 12. 2015 č.j. 94664/2015/AAJ, kterým jí byl příspěvek na péči snížen z 4.000 Kč na 800 Kč měsíčně ode dne 1. 1. 2016.

2. Žalobkyně prostřednictvím svého právního zástupce v žalobě namítala, že oba správní orgány především nesprávně a neúplně zjistily skutkový stav, neopatřily si dostatečné podklady pro rozhodnutí, neprovedly potřebné důkazy a na základě nesprávných skutkových závěrů věc nesprávně posoudily po stránce právní a nesprávně a nezákonně rozhodly ve věci samé. Podle žalobkyně k posouzení její schopnosti zvládat 10 základních životních potřeb si správní orgány neopatřily kvalitní a podrobný znalecký posudek zpracovaný kvalifikovanými odborníky a neprošetřily aktuální zdravotní a zejména psychický stav žalobkyně. Žalobkyně namítala, že oproti předchozí situaci, kdy byla uznána neschopnou zvládat pět základních životních potřeb, se naopak její zdravotní a psychický stav zhoršil a žalobkyně v plném rozsahu nezvládá žádnou z deseti základních životních potřeb a je úplně závislá na pomoci jiné fyzické osoby, vyžaduje každodenní pomoc, dohled a péči jiné fyzické osoby. Podle žalobkyně pak především z lékařského nálezu MUDr. H. a sociálního šetření ze dne 14. 5. 2015 je zřejmé, že žalobkyně u žádné z deseti životních potřeb není schopna rozpoznat, nebo provést, nebo zkontrolovat správnost zvládnutí životní potřeby. Výrok a odůvodnění posudkového závěru Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí České republiky (dále také „PK MPSV“) ze dne 16. 3. 2016 č.j. 2016/438-PH, dle kterého se žalobkyně považuje za závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni I (lehká závislost, není schopna zvládat tři nebo čtyři základní životní potřeby), je v přímém rozporu s podklady, z nichž PK MPSV vycházela při zpracování posudku. Žalobkyně namítala porušení §§ 8, 9, 11, 13 a 14 zákona č. 108/2006 Sb. Rovněž namítala, že příspěvek nejméně ve výši 4.000 Kč měsíčně jí byl neprávem odepřen, protože nedošlo ke změně skutečností rozhodných pro výši příspěvku tak, že by příspěvek měl být snížen (§ 14 odst. 4 zákona č. 108/2006 Sb.).
3. Žalovaný ve vyjádření k žalobě uvedl, že posudková komise se vyjádřila ke skutečnosti, že se hodnocení základních životních potřeb od posledního posouzení v roce 2012, kdy jí bylo uznáno nezvládnutí pěti základních životních potřeb (navíc komunikace a oblékání a obouvání), změnilo. Změnu lze vnímat zejména v oblasti stabilizace zdravotního stavu, v roce 2012 byl zohledněn těžký průběh onemocnění s opakovanými dlouhodobými hospitalizacemi. Současně se posudková komise domnívá, že v roce 2012 byl zdravotní stav posudkově nadhodnocen. Žalovaný má za to, že napadené rozhodnutí bylo vydáno v souladu s právními předpisy na základě úplného a přesvědčivého posudku PK MPSV, jímž byl hodnocen zdravotní stav žalobkyně ve vztahu ke zvládání základních životních potřeb. Podle žalovaného je tedy napadené rozhodnutí věcně správné a vyjadřuje se ke všem námitkám žalobkyně. Navrhl žalobu zamítnout.
4. Při jednání konaném před zdejším soudem dne 9. 4. 2018 účastníci řízení setrvali na svých právních názorech a procesních stanoviscích.
5. Městský soud v Praze na základě podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, a to v mezích žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 věta první zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního /dále též

„s.ř.s.“/), při přezkoumání vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s.ř.s.), a po provedeném řízení dospěl k závěru, že žaloba byla podána důvodně.

6. Správní spis pak pro danou věc obsahuje tyto podstatné dokumenty : oznámení o zahájení správního řízení ze dne 15. 4. 2015 č.j.: 32469/2015/AAJ, záznam ze sociálního šetření pro účely řízení o příspěvku na péči ze dne 15. 4. 2015 č.j.: 34293/2015/AAJ, posudek o zdravotním stavu-posouzení stupně závislosti osoby pro účely příspěvku na péči ze dne 27. 8. 2015, protokol o správním úkonu seznámení se s podklady před vydáním rozhodnutí ze dne 23. 9. 2015, rozhodnutí Úřadu práce České republiky-krajské pobočky pro hlavní město Prahu ze dne 11. 12. 2015 č.j. 94664/2015/AAJ, odvolání žalobkyně ze dne 29. 12. 2015, posudek PK MPSV ze dne 16. 3. 2016, vyjádření k posudku, které žalovaný obdržel dne 27. 4. 2016, žalobou napadené rozhodnutí Ministerstva práce a sociálních věcí ze dne 6.5.2016 č.j. MPSV-2016/93384-911.
7. Ze správního spisu bylo zjištěno, že oznámením ze dne 15. 4. 2015 č.j.: 32469/2015/AAJ Úřad práce České republiky-krajská pobočka pro hlavní město Prahu zahájil správní řízení ve věci opětovného posouzení nároku a výše dávky na příspěvek na péči pro oprávněnou osobu M. J. V poučení bylo uvedeno, že pro účely rozhodování bude po zahájení řízení provedeno sociální šetření, při kterém se zjišťuje schopnost samostatného života osoby v přirozeném sociálním prostředí. Následně bude provedeno posouzení stupně závislosti příslušnou správou sociálního zabezpečení. Výsledek sociálního šetření bude podkladem pro posouzení závislosti příslušnou okresní správou a výsledek posouzení stupně závislosti bude podkladem pro rozhodnutí v dané věci.
8. V záznamu ze sociálního šetření pro účely řízení o příspěvku na péči ze dne 15. 4. 2015 č.j.: 34293/2015/AAJ bylo uvedeno, že žadatelka (žalobkyně) pobírá plný invalidní důchod III. stupně. Nemá schopnost se zapojit do pracovního procesu a být výdělečně činná a nikdy výdělečně činná nebyla. Hodnotu peněz zná, ale s penězi ne hospodáří. Vystudovala obchodní akademii, poté Voš sociálně právní, navštěvovala 2 roky Husitskou teologickou fakultu. Žádné sourozence nemá, má pouze pěstounské rodiče. Pěstounka je v důchodu, pěstoun také. Je bezdětná, svobodná. U paní J. je od svých 5 let. Jejím zájmem je pejsek, kontakt s vrstevníky nemá, je nutný dohled. Doma sleduje televizi, věnuje se pejskovi, zabývá se i domácími pracemi, bližší zájmy nemá. Ven sama nechodí. Kulturní nebo jiné akce je schopna pouze v doprovodu. Navštěvuje ji pouze rodina, občas se stýká s neterí pěstounky. Na pokyn je schopna doma pomoci s domácími pracemi, činnostmi, ale pouze pod dohledem. Pomáhá s úklidem, mytím nádobí, žehlením a občas i s vařením. Společně s pěstouny žije v panelovém domě v přízemí, v bytě 3+1. Má vlastní pokoj. V popisu situace oprávněné osoby se zaměřením na potřebu péče, schopnost pečovat o vlastní osobu pak ohledně mobility bylo konstatováno, že žadatelka v této oblasti výraznými potížemi netrpí. Předměty přenese, zvedne. Doma i venku se pohybuje bez kompenzačních pomůcek. Doma se pohybuje sama, při pohybu je nutný dozor a doprovod. Městskou hromadnou dopravu je schopna využít s dohledem, sama ven nechodí, problém do schodů není, v doprovodu je schopna ujít i větší vzdálenost. Ohledně orientace bylo konstatováno, že má časté výkyvy svého zdravotního stavu (pěstounka uvádí, že jeden den je vše v pořádku a další den prudká změna), v těchto případech snížená orientace, kdy je

nutné základní věci opakovat (podle pěstounky je zapotřebí značná míra trpělivosti). Občasná časová dezorientace. V rámci „světých“ dnů osoby blízké pozná a pojmenuje a v prostředí domova se orientuje. Bývá medikačně utlumena, není schopna zcela samostatně za sebe činit běžné nebo jiné rozhodnutí. Ohledně komunikace bylo konstatováno, že žadatelka je schopna slovně i písemně komunikovat. Ve sdělení je stručná, sdělení příliš nerozvíjí. Je spíše uzavřenější povahy, je se schopna podepsat. Potřebné informace doplnila žadatelka, některé informace pěstounka. Ohledně stravy a vaření bylo konstatováno, že žadatelka je bez dietního omezení, stravu připravuje matka, žadatelka je schopna s přípravou pomoci, sama si uvaří např. čaj. Na pokyn např. oloupe zeleninu, brambory. Kuchyň je vybavena běžnými spotřebiči. Žadatelka se nají sama u stolu, jídlo si pokrájí. Podle pěstounky má občasně stavy, kdy do jídla jen kouká a nejí, musí se pobízet. Žadatelka je schopna sama dodržovat pitný režim, tekutiny si do sklenice nalije, poté se sama napije. Ohledně oblékání a obouvání bylo konstatováno, že matka žadatelce pomáhá s výběrem oblečení. Podle momentálního stavu občas musí se samotným oblékáním pěstounka pomoci, jinak je žadatelka schopna, pokud se cítí dobře, se sama obléknout, svléknout či obout. Zipy ani knoflíky problém nedělají. Ohledně tělesné hygieny bylo konstatováno, že v koupelně se nachází vana, protiskluzová podložka. Na pokyn žadatelka celkovou hygienu provede sama, sprchuje se pouze za přítomnosti rodiny. Běžnou hygienu zvládá sama na připomenutí, v doprovodu dle potřeby navštěvuje kadeřnici. Ohledně fyziologické potřeby bylo konstatováno, že toaleta v bytě je klasická, na ni dojde žadatelka sama a sama se očistí. Je schopna používat hygienické pomůcky. Ohledně péče o zdraví bylo konstatováno, že trpí schizoafektivními poruchami od cca svých 17 let. Není schopna samostatně dodržovat léčebný režim, musí být pod dohledem a kontrolována. Léky užívá, připravuje je matka. Pravidelně 1x za 2 měsíce navštěvuje Národní ústav duševního zdraví (psychiatrické centrum) v Klecanech, kam jezdí v doprovodu matky.

9. Z posudku o zdravotním stavu ze dne 1. 6. 2015 vyhotoveném MUDr. M. T. bylo z posudkového zhodnocení zjištěno, že u žalobkyně jde o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav s chronickou schizoafektivní poruchou. Žalobkyně je orientována všemi modalitami, komunikuje, intelekt je v normě, má potíže s pamětí. Je mobilní, nají se, oblékne, zvládá hygienu, výkon fyziologické potřeby. Dle doložených lékařských zpráv a v souladu se sociálním šetřením je žalobkyně závislá na druhé osobě v oblasti péče o zdraví, aktivit a péče o domácnost. Dle doložené dokumentace se stav žalobkyně v poslední době stabilizoval. Nevládá tedy 3 základní životní potřeby.
10. Rozhodnutím Úřadu práce ČR-krajská pobočka pro hlavní město Prahu, KoP Praha 10 Magistrátu hlavního města Prahy, odboru sociální péče ze dne 21. 3. 2011 č.j. MHMP 814795/10 byl žalobci od dubna 2011 snížen příspěvek na péči z 4.000 Kč měsíčně na 800 Kč měsíčně ode dne 1. 6. 2016. Ve stručném odůvodnění je pak zmiňováno posouzení stupně závislosti vypracované posudkovým lékařem MUDr. M. T. Proti tomuto rozhodnutí bylo podáno odvolání ze dne 29. 12. 2015.
11. V rámci odvolacího řízení si žalovaný vyžádal posudek Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí v Praze. Posudková komise MPSV v Praze pak vydala posudek ze dne 16. 3. 2016 č. j.: 2016/438-PH, v němž uvedla, že žalobkyni je nutno považovat za osobu starší 18 let věku, která není z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu schopna zvládat 3 základní životní potřeby a vyžaduje každodenní pomoc, dohled nebo péči jiné fyzické osoby. Jedná se o osobu závislou ve stupni I (lehká závislost).

12. Žalobkyně vyjádřila nesouhlas s posudkem ze dne 16. 3. 2016. Na základě posudku PK MPSV vydal žalovaný dne 6. 5. 2016 žalobou napadené rozhodnutí (č. j.: MPSV-2016/93384-911), jímž odvolání žalobkyně zamítl a prvoinstanční rozhodnutí potvrdil. V odůvodnění pak zrekapituloval průběh správního řízení a konstatoval závěry uvedené v posudku ze dne 16. 3. 2016 č.j. 2016/438-PH.
13. Soud posoudil předmětnou věc následovně.
14. Při rozhodování o příspěvku na péči je zásadním a rozhodujícím důkazem posudek závislosti osoby. Na posudek závislosti osoby na péči je podle konstantní judikatury třeba nahlížet jako na kterýkoliv jiný důkazní prostředek, neboť se sice jedná o tzv. „povinný důkaz“, nikoliv však o závazné stanovisko či závazný podklad rozhodnutí. Z toho důvodu není správnost posudku presumována, posudek proto podléhá hodnocení správního orgánu a nemůže být bez dalšího převzat jako pravdivý. Při rozhodování ve věci příspěvku však správní orgán neposuzuje věcnou správnost posudku, neboť k tomu nemá potřebné odborné znalosti (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 2. 2010, č. j. 3 Ads 77/2009–59; či ze dne 22. 10. 2009, č. j. 3 Ads 48/2009–104). Při hodnocení posudku je proto podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 9. 2009, č. j. 4 Ads 57/2009–53, stěžejní, že *„posudková komise MPSV je při posuzování stupně závislosti [...] povinna vycházet ve smyslu § 25 odst. 3 zákona o sociálních službách ze zdravotního stavu osoby doloženého nálezem ošetřujícího lékaře, z výsledku sociálního šetření a zjištění potřeb osoby, popřípadě z výsledků funkčních vyšetření a z výsledku vlastního vyšetření posuzujícího lékaře. Na takový posudek jako svou podstatou rozhodující důkaz je třeba klást požadavek úplnosti a přesvědčivosti. To v posuzované věci platí především pro řízení před žalovaným správním orgánem, jako orgánem odvolacím, pro jehož řízení a rozhodnutí byl posudek vyžádán. Obdobně je pak třeba posuzovat požadavky na tento posudek kladené v případném soudním přezkumném řízení.“* Nenaplnění těchto požadavků je vadou řízení před správním orgánem ve smyslu § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s. Posudková komise se nadto musí vypořádat se všemi rozhodujícími skutečnostmi, zejména těmi, které posuzovaný namítá, a své posudkové závěry náležitě odůvodnit (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 4. 2014, č. j. 3 Ads 77/2013–22).
15. Předně je třeba uvést, že v dané věci jsou zcela zjevné rozpory v napadeném rozhodnutí, příp. v posudku posudkové komise a v posudku posudkové komise uvedeným lékařským nálezem MUDr. H., psychiatra, ze dne 16. 6. 2015, a se sociálním šetřením ze dne 15. 4. 2015. Zejména u základní životní potřeby mobilita, kde je v napadeném rozhodnutí uvedeno, že je žalobkyně schopna ji zvládat v přijatelném standardu, ohledně komunikace je uvedeno, že je schopna slovně i písemně komunikovat, čtení a psaní zvládá, při komunikaci je ve svých sděleních stručná, řeč je srozumitelná, popisováno rigidní, obsahově chudé, ale koherentní myšlení. Ze sociálního šetření pak naopak vyplývá, že žalobkyně není schopna venku se pohybovat bez dozoru. Z lékařského nálezu MUDr. H. je pak zřejmé, že komunikace je narušená. U orientace ze sociálního šetření vyplývá, že dochází k prudkým změnám, jeden den v pořádku, další den opak. Podle lékařského nálezu MUDr. H. žalobkyně při cestování ztrácí paměť. Ohledně tělesné hygieny ze sociálního šetření vyplývá, že pouze na pokyn provede celkovou hygienu, sprchuje se pouze za přítomnosti rodiny, ohledně výkonu fyziologické potřeby má zhoršenou sebekéci.

16. S ohledem na požadavek důkladného zkoumání přesvědčivosti a úplnosti podkladových posudků dospěl soud k následujícím dalším závěrům. Ani posudek PK MPSV, ani napadené rozhodnutí se dostatečně nevypořádalo s údaji uvedenými v záznamu o sociálním šetření a lékařské zprávě MUDr. H.
17. Soud tedy shledal námitky žalobkyně důvodnými. Soud především nesouhlasí s tvrzením žalovaného potažmo posudkové komise, že z dokumentace vyplývá, že pro samostatné provádění ostatních základních životních potřeb, tj. mobility, orientace, komunikace, stravování oblékání a obouvaní, tělesné hygieny a výkonu fyziologické potřeby jsou tělesné funkce žalobkyně dostatečné a tudíž je schopna je zvládat v přijatelném standardu sama a to včetně rozpoznání nutnosti provedení. Toto tvrzení dle názoru soudu nevyplývá ani z lékařského nálezu MUDr. H. ze dne 16. 6. 2015, ani ze záznamu ze sociálního šetření pro účely řízení o příspěvku na péči ze dne 15. 4. 2015. K přesvědčivosti, úplnosti a objektivitě závěrů posudkové komise pak zcela jistě ani nesvědčí fakt, že žalobkyně ani její zástupce nebyli jednání komise dne 16. 3. 2016 přítomni.
18. Vzhledem ke shora uvedenému soud žalobou napadené rozhodnutí podle ust. § 76 odst. 1 písm. a) s.ř.s. zrušil pro nepřezkoumatelnost spočívající v nedostatku důvodů. Současně se zrušením napadeného rozhodnutí soud v souladu s ust. § 78 odst. 4 s.ř.s. věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení, přičemž v tomto řízení je žalovaný podle ust. § 78 odst. 5 s.ř.s. vázán právním názorem soudu vyjádřeným v tomto rozsudku.
19. O nákladech řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 věty první s.ř.s. Žalobkyně měla ve věci plný úspěch, proto jí přísluší právo na náhradu účelně vynaložených nákladů řízení. Náklady řízení představují náklady zastoupení žalobkyní advokátem ve výši 3.000,- Kč, což tvoří 3 úkony právní služby po 1.000,- Kč a související paušální poplatky v celkové výši 900 Kč (3 x 300 Kč) dle §§ 7, 9 odst. 2 a 13 odst. 3 vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu, a dále DPH ve výši 21 % z částky 3.900 Kč, tj. ve výši 819 Kč. Celkem činí náhrada nákladů řízení 4.719,- Kč.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 9. dubna 2018

JUDr. Marcela Rousková v. r.
samosoudkyně